

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 156/2016-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. marca 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Stanislavom Jakubčíkom, Kutlíkova 17, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 505/2014 z 23. júla 2015, ako aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 17 Co 219/2013-443 z 3. júla 2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č. k. 5 C 598/1999-361 z 21. augusta 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ], o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. novembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 505/2014 z 23. júla 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie“), ako aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 17 Co 219/2013-443 z 3. júla 2014 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) v spojení s rozsudkom Okresného súdu Kežmarok (ďalej len „okresný súd“) č. k. 5 C 598/1999-361 z 21. augusta 2012 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“).

Zo sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou doručenou okresnému súdu domáhal priznania práva na náhradu za trvalý lesný porast na parcelách označených v žalobe proti žalovanému [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], z dôvodu, že ku dňu skončenia práva užívania žalovaného neboli na v žalobe označenom pozemku porovnateľné porasty, ktoré na ňom boli ku dňu vzniku práva užívania, odvolávajúc sa na § 15 ods. 1 až 3 zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pôde“). Okresný súd napadnutým rozsudkom o žalobe sťažovateľa rozhodol tak, že žalobu sťažovateľa z dôvodu akceptovania námietky premlčania nároku sťažovateľa vznesenej žalovaným zamietol. Proti uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby potvrdil. Sťažovateľ nespokojný s napadnutým rozsudkom krajského súdu podal proti nemu dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol napadnutým uznesením tak, že ho ako procesne neprípustné odmietol.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta, že okresný súd, krajský súd a najvyšší súd zasiahli do jeho práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tým, že „... žiaden zo súdov v citovaných konaniach neprejednal návrh sťažovateľa na náhradu za trvalý porast, predovšetkým na základe neoprávneného odôvodnenia, že citovaný nárok sťažovateľa je premlčaný“. Vo vzťahu k namietanému zásahu do práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že k zásahu do uvedeného práva malo dôjsť tým, že „až z písomného vyhotovenia rozsudku odvolacieho súdu sa prvýkrát dozvedel, že

ním podaná žaloba bola údajne premlčaná len preto, že ju mal ako žalobca odôvodniť ustanoveniami zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku... Odvolací súd zistil, že pri odôvodnení žaloby občianskym zákonníkom by bola žaloba podaná včas. Dovolací súd však tú okolnosť, že sa dovolateľ nemohol vyjadriť k tejto novej informácii o právnej stránke veci, nepovažoval za odňatie práva konať pred súdom, ale len za nesprávne právne posúdenie veci..., ktoré zmätočnosť konania a teda i právo na dovolacie konanie nezakladá.“. Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza skutkové tvrdenia a súde, ktorými argumentuje v neprospech správnosti označených rozhodnutí súdov, ktoré považuje za nesprávne a porušujúce jeho označené práva. Porušenie svojich označených práv postupom najvyššieho súdu vidí sťažovateľ v tom, že najvyšší súd odmietol jeho dovolanie, hoci podľa sťažovateľovho názoru bola založená prípustnosť jeho dovolania.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol o jeho sťažnosti nálezom, v ktorom vysloví porušenie ním označených práv a článkov ústavy a dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu, uvedené rozhodnutia zrušil a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti (návrhu) ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07, I. ÚS 453/2011).

K námietke porušenia základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (*mutatis mutandis* II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný

súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01). Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kontroly zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/01) a zároveň by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Sťažovateľ vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu a napadnutému rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Zásadná námietka sťažovateľa voči napadnutým rozhodnutiam spočíva v tvrdení, že okresný súd a krajský súd nesprávne posúdili námietku žalovaného, že nárok sťažovateľa je premlčaný, a najvyšší súd nesprávne posúdil prípustnosť dovolania sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu a rozhodol o odmietnutí dovolania, čo malo za následok, že najvyšší súd sa posúdením námietky premlčania nároku sťažovateľa vôbec nezaoberal.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom... Článok 6 odsek 1 dohovoru upravuje právo na spravodlivý súdny proces (spravodlivé konanie pred súdom).

Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obsahom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (mutatis mutandis II. ÚS 71/97), a preto ich porušenie skúma spoločne. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, t. j. právo na spravodlivý proces sa nezaručuje iba čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale je implikované aj v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, a to v čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 71/97, III. ÚS 53/09-36).

Článok 46 ods. 1 ústavy zakotvuje právo na súdnu a inú právnu ochranu. Právo na súdnu ochranu ako zásada výkonu súdnictva znamená, že každý, koho právo je ohrozené, dotknuté či porušené, môže sa obrátiť so žiadosťou o nápravu na nestranný a nezávislý súd. V čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy sa *expressis verbis* zakotvuje právo na súdnu ochranu s tým, že „podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon“. Zákonmi upravujúcimi podrobnosti o súdnej ochrane sú jednak zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a jednak procesné predpisy, ako napr. zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“), (PL. ÚS 38/99). Reálne uplatnenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces predpokladá, že účastníkovi súdneho konania sa táto ochrana poskytne v zákonom predpokladanej kvalite, pričom výklad a používanie príslušných zákonných ustanovení musí v celom rozsahu rešpektovať základné právo účastníkov na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Právo zaručené čl. 46 ods. 1

ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia plynú (PL. ÚS 21/00).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Nespokojnosť sťažovateľa s právnym posúdením veci všeobecným súdom sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti ním vydaného rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 3/97, I. ÚS 225/05, II. ÚS 56/07, I. ÚS 232/08) rešpektuje názor, podľa ktorého právo na spravodlivé súdne konanie nemožno stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ voči napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu a napadnutému rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu namieta nedostatočnosť a arbitrárnosť ich odôvodnenia. Túto námietku je potrebné považovať za zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd považuje za potrebné na tomto mieste pripomenúť, že vo vzťahu k splneniu procesných podmienok prípustnosti sťažnosti smerujúcej proti napadnutému

rozhodnutiu krajského súdu nepovažoval v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) sťažnosť v tejto časti za oneskorenú, pretože lehota na podanie sťažnosti vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu je v prípadoch odmietnutia dovolania dovolacím súdom považovaná za zachovanú (pozri rozsudok ESLP z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54 a tiež napr. I. ÚS 611/2014, I. ÚS 563/2014).

Podľa názoru ústavného súdu argumentácia krajského súdu uvedená v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s argumentáciou okresného súdu uvedenou v odôvodnení napadnutého rozsudku okresného súdu týkajúca sa premlčania nároku sťažovateľa na náhradu za trvalý porast je dostatočná. V žiadnom prípade argumentáciu nemožno považovať za arbitrárnu či zjavne neodôvodnenú. Niet teda ani dôvodu na to, aby ústavný súd do veci zasiahol. Na tomto závere nemôže nič zmeniť okolnosť, že sťažovateľ má na celú vec odlišný názor a s napadnutým rozsudkom krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu sa nestotožňuje. Táto okolnosť totiž sama osebe nemôže spôsobiť porušenie označených práv sťažovateľa.

Ústavný súd po preskúmaní odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu dospel k záveru, že tie sú dostatočným spôsobom odôvodnené. Krajský súd a okresný súd zrozumiteľne odôvodnili úvahy, ktoré zvolili pri rozhodovaní vo veci sťažovateľa, a právne závery, na ktorých je ich rozhodnutie založené, nemožno hodnotiť ako arbitrárne.

Krajský súd podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnil, prečo v danom prípade sťažovateľovmu odvolaniu proti rozsudku okresného súdu, ktorým okresný súd zamietol žalobu sťažovateľa, nemohlo byť vyhovené. Krajský súd vzhľadom na odvolacie námietky sťažovateľa ako žalobcu pre účely odstránenia pochybenia súdu prvého stupňa, keď sťažovateľ namietal odňatie možnosti konať pred súdom, nariadil odvolacie pojednávanie, na ktorom doplnil dokazovanie, čo bolo v súlade s § 213 ods. 4 OSP, a následne konštatoval, že ani po doplnení dokazovania nedošlo k zmene skutkového stavu zisteného prvostupňovým súdom a nedošlo ani k zmene právneho posúdenia veci. Krajský súd sa stotožnil s posúdením námietky premlčania nároku

sťažovateľa zo strany okresného súdu a v napadnutom rozsudku sa rovnako ústavne akceptovateľným spôsobom vysporiadal aj s ďalšími odvolacími dôvodmi sťažovateľa, ako je nedoručenie mu určitých podaní (listín) žalovaného, ktoré však nemali žiaden, resp. rozhodujúci vplyv pre konečné rozhodnutie súdu, alebo jeho tvrdenie, že v konaní vystupoval ako účastník ten, kto nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. Keďže krajský súd považoval odvolacie námietky sťažovateľa za nedôvodné, rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby podľa § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil. Podľa názoru ústavného súdu *prima facie* nemožno napadnutý rozsudok krajského súdu považovať za neodôvodnený, pričom zároveň neexistuje žiadna skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup, resp. svojvoľné závery tohto súdu, t. j. také, ktoré by nemali oporu v zákone.

Pokiaľ sťažovateľ namieta rozsudok krajského súdu „v spojení s rozsudkom okresného súdu“, ústavný súd dáva do pozornosti, že pri preskúvaní napadnutého rozsudku krajského súdu vychádzal zo svojho ustáleného právneho názoru, podľa ktorého odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/09).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00) všeobecný súd nemôže porušiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je aj Občiansky súdny poriadok.

Podľa ústavného súdu krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné hmotno-právne, ako aj procesno-právne ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré boli podstatné pre posúdenie danej veci, interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj

celkom legitímne a ústavne akceptovateľné. Krajský súd svoje rozhodnutie presvedčivo odôvodnil, a tak sa nemožno stotožniť s argumentáciou sťažovateľa o arbitrárnej povahe napadnutého rozhodnutia, keďže vychádza z konkrétnych (skutkových) okolností prípadu zohľadňovaných pri rozhodovaní v tomto type konania. Nesúhlas sťažovateľa s obsahom napadnutého rozsudku krajského súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu svojím vlastným názorom.

Vychádzajúc zo svojej doterajšej judikatúry ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01), alebo všeobecné súdy neposkytnú ochranu označeným základným právam sťažovateľa v súlade s ústavnoprocenými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj napadnutým uznesením najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa ako procesne neprípustné, keď nezistil dôvody prípustnosti dovolania podľa § 237 OSP ani podľa § 238 OSP.

Ako už ústavný súd uviedol, podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97, II. ÚS 81/00) všeobecný súd nemôže porušiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní. Takýmto predpisom je aj Občiansky súdny poriadok.

Právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní účinne zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym

súdom vrátane dovolacích konaní. V dovolacom konaní procesné podmienky upravujú § 236 a nasl. OSP. Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v § 238 OSP. V rámci všeobecnej úpravy prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu sa v § 237 OSP výslovne uvádza, že dovolanie je prípustné len z dôvodov uvedených v § 237 písm. a) až písm. g) OSP. Dovolanie je prípustné aj proti uzneseniu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v § 239 ods. 1 a 2 OSP.

Vychádzajúc zo svojej doterajšej judikatúry ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že otázka posúdenia, či sú splnené podmienky na uskutočnenie dovolacieho konania, patrí zásadne do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, a nie do právomoci ústavného súdu. Ako už ústavný súd uviedol, ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, sústavu ktorých završuje najvyšší súd (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96).

Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorým odmietol dovolanie sťažovateľa, konštatuje, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal so všetkými dovolacími dôvodmi sťažovateľa, s ktorými sa nestotožnil, a preto jeho dovolanie odmietol ako neprípustné. Podľa názoru ústavného súdu ani napadnuté uznesenie najvyššieho súdu *prima facie* nemožno považovať za neodôvodnené, pričom zároveň neexistuje žiadna skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup, resp. svojvoľné závery tohto súdu (v medziach posudzovanej prípustnosti dovolania, pozn.), t. j. také, ktoré by nemali oporu v zákone. Za situácie, keď najvyšší súd dospel ústavne konformným spôsobom k záveru o neprípustnosti dovolania, nebol povinný vecne preskúmať v ňom obsiahnuté argumenty sťažovateľa. Z uvedeného dôvodu neobstojí ani námietka sťažovateľa o nezákonnosti, arbitrárnosti a nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu a napadnutým uznesením

najvyššieho súdu neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by signalizovala reálnu možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

K námietke porušenia základného práva sťažovateľa vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy

Podľa názoru ústavného súdu z napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ako ani z napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu nemožno vyvodiť nič, čo by signalizovalo, že by mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva sťažovateľa vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Keďže ani v tomto prípade neexistuje žiadna reálna možnosť vyslovenia porušenia označeného práva sťažovateľa, ústavný súd sťažnosť aj v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v petite sťažnosti, a preto o nich ústavný súd už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. marca 2016